

Aluehallintovirasto

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

KUULEMINEN

LSAVI/3470/05.07.03/2014

25.2.2015

turku äbo

Sepp.
Ani. 04-03-2015
Dno 12027-2014
32

Turun kaupunki

Sosiaali- ja terveyslautakunta

Hyvinvointitoimiala

Erikoissairaanhoidonpalvelut

SELVITYSPYYNTÖ JA KUULEMINEN KIIREETTÖMÄÄN HOITOON PÄÄSYN TOTEUTUMISESTA PERUSTERVEYDENHUOLLON ERIKOISSAIRAANHOIDOSSA

Asiassa saatu selvitys

Elokuu 2014

Terveyden - ja hyvinvoinninlaitoksen (jälj. THL) selvityksen (**31.8.2014**) mukaan Turun terveyskeskuksen erikoissairaanhoidossa osa potilaista oli jonottanut hoitoon pääsyä yli 6 kuukautta. THL:n selvityksen mukaan silmätautien potilaista 7,8 prosenttia (58 henkilöä) jonotti hoitoon pääsyä yli 6 kuukautta. Psykiatrian potilaista 5,8 prosenttia (14 henkilöä) jonotti hoitoon pääsyä yli 6 kuukautta.

Asian selvittämiseksi aluehallintovirasto on 24.11.2014 päivätyllä selvityspyynnöllä pyytänyt Turun terveyskeskusta antamaan selvityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Erityisesti pyydettiin selvitystä kummankin osa-alueen kohdalla seuraaviin seikkoihin:

- 1) Missä ajassa hoitopääsy toteutuu (erikoisaloittain)
- 2) Yksityiskohtainen selvitys mahdollisten ongelmien syistä ja laajuudesta
- 3) Toimenpiteet, joihin on ryhdytty mahdollisten ongelmien korjaamiseksi
- 4) Selvitys omavalvonnan toteutumisesta

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000

fax 02 251 1860

kirjaamo.lounais@avi.fi

www.avi.fi

Turun päätoimipaikka

Itsenäisyydenaukio 2

PL 22, 20801 Turku

Turun kaupungin hyvinvointitoimialan toimialajohtaja Riitta Liuksa on 18.12.2014 aluehallintovirastoon saapuneella kirjeellä antanut asiassa selvityksen ja vastannut aluehallintoviraston esittämiin kysymyksiin erikoisaloittain:

Silmätautien osalta keskimääräinen hoitopääsyaika tammi- elokuun aikana oli 88 vrk, mutta kiireettömimmät 58 (7,8 %) potilasta joutuivat odottamaan yli 6 kuukautta. Marraskuun loppuun mennessä tilanne oli jo saatu korjatuksi siten, että yli 6 kuukautta odottaneita oli enää 8 potilasta.

Syynä hoitoon pääsyn aikarajan ylittymiseen on ollut silmälääkärivaje, joka on johtunut rekrytointivaikeuksista. Julkisten silmälääkäripalveluiden kysyntä on kuitenkin kasvanut väestön ikääntymisen myötä. Korjaavana toimenpiteenä on ollut yhden vakanssin muuttaminen kahdeksi 60 % vakanssiksi, minkä johdosta lääkäriytyövoima on noussut 3: sta 3,2:een. Lisäksi on palkattu ylimääräinen sairaanhoitaja tekemään silmänpohjakuvauksia ja pitämään hoitajapoliklinikkaa. Lääkärit ovat myös tehneet töitä enemmän. Omavalvontana seurataan hoitoon pääsyn aikoja kuukausittain ja tehdään korjaavia, edellä mainittuja toimenpiteitä.

Psykiatrian osalta yli 6 kuukautta jonottaiden jonotusaika on ollut vain hieman yli 180 vrk. Potilaista 4 potilaan kohdalla tilastomerkintä on aiheutunut siitä, että potilaan lähete on siirtynyt eri toimintayksiköiden välillä, jolloin potilaskertomukseen on jäänyt virheellinen jonotieto.

Yleispsykiatrian poliklinikalta puuttuu 5 lääkäriä 12:sta ja lähetteiden määrää kasvaa koko ajan. Todennäköisesti nousua edelliseen vuoteen on selvityksen mukaan 14 %.

Korjaavina toimenpiteinä on psykiatrian osalta nostettu palkkatasoa, rekrytointia tehostettu, ostopalvelua lisätty ja käynnistetty mielenterveys- ja päihdepotilaiden hoitoketjujen laaja kehittämishanke syksyllä 2014. Lisäksi mielenterveys- ja päihdepotilaiden päivystystoiminta tehostuu, kun päivystyksen liikelaitokseen perustetaan yhteistyössä Varsinais-Suomen Sairaanhoidopiirin kanssa 24/7 toimiva psykiatrinen päivystys.

Joulukuu 2014

Viimeisin Terveiden- ja hyvinvoinninlaitoksen selvitys (31.12.2014) on saapunut aluehallintovirastoon 9.2.2015. Selvityksestä käy ilmi, että samoilla erikoissairaanhoidon aloilla on Turun terveyskeskuksessa edelleen ongelmia.

Silmätautien potilaista 53 (6,8 %) ja **psykiatrian** potilaista 29 (11,1 %) jonottaa yli 6 kuukautta hoitoon pääsyä. Silmätautien osalta voidaan todeta, että määrällisesti elokuun lopun tilanteesta on hieman menty eteenpäin (vrt. elokuu 58, joulukuu 53), mutta

psykiatrian osalta taas elokuun 14 potilaan jonottajasta ollaan jo 29 potilaan jonotilanteessa.

Kuuleminen

Hallintolain 34 § mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Koska Turun terveystieteiden erikoissairaanhoidon silmätautien ja psykiatrian alalla on edelleen ongelmia kiireettömässä hoitoon pääsyssä, pyytää aluehallintovirasto Turun sosiaali- ja terveystieteiden vastamaan seuraaviin kysymyksiin:

- 1) Missä ajassa hoitopääsy toteutuu (erikoisaloittain)
- 2) Yksityiskohtainen selvitys mahdollisten ongelmien syistä ja laajuudesta
- 3) Toimenpiteet, joihin on ryhdytty mahdollisten ongelmien korjaamiseksi
- 4) Selvitys omavalvonnan toteutumisesta

Aluehallintovirasto tulee selvityksen perusteella arvioimaan aihetta ryhtyä kansanterveystieteiden mukaisiin toimenpiteisiin asiassa.

Säännökset

Kansanterveystieteiden 2 § 2 momentin mukaan aluehallintovirasto ohjaa ja valvoo kansanterveystieteiden toimialueellaan. Kansanterveystieteiden 5 § mukaan kunnan on pidettävä huolta kansanterveystieteiden sen mukaan kuin tässä laissa tai muutoin säädetään tai määrätään.

Terveystieteiden (1326/2010) 52 §: n mukaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä vastaa siitä, että sekä kiireellisen että lähetteeseen perustuvan hoidon tarpeen arviointi ja hoito järjestetään yhtenäisin lääketieteellisin tai hammaslääketieteellisin perustein. Henkilön ottaminen sairaalaan kiireetöntä sairaanhoitoa varten edellyttää lääkärin tai hammaslääkärin tutkimukseen perustuvaa lähetettä.

Hoidon tarpeen arviointi on aloitettava kolmen viikon kuluessa siitä, kun lähete on saapunut kuntayhtymän sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön. Jos hoidon tarpeen arviointi edellyttää erikoislääkärin arviointia tai erityisiä kuvantamis- tai laboratoriotutkimuksia, on arviointi ja tarvittavat tutkimukset toteutettava kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun lähete on saapunut sairaanhoitopiirin sairaalaan tai muuhun erikoissairaanhoidon toteuttavaan toimintayksikköön.

Hoidon tarpeen arvioinnin perusteella lääketieteellisesti, hammaslääketieteellisesti tai terveystieteellisesti tarpeelliseksi todettu hoito ja neuvonta on järjestettävä ja aloitettava hoidon edellyttämä kiireellisyys huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa, kuitenkin kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hoidon tarve on todettu.

Jos henkilöllä todettu sairaus tai oire on tarkoituksenmukaisinta hoitaa terveyskeskuksessa, on hänet ohjattava hoitoon asianomaiseen terveyskeskukseen ja annettava terveyskeskukselle tarpeelliset hoito-ohjeet.

Kansanterveyslain 43 §:n mukaan jos kansanterveystyön järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan potilasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin tämän lain tai terveydenhuoltolain vastaista, aluehallintovirasto **voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta**. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos potilasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto tai aluehallintovirasto voi velvoittaa kunnan tai kuntayhtymän noudattamaan 1 momentissa tarkoitettua määräystä sakon uhalla tai uhalla, että toiminta keskeytetään, taikka että toimintayksikön, sen osan tai laitteen käyttö kielletään.

Kansanterveyslain 44 §:n mukaan jos kansanterveystyön ohjauksen ja valvonnan yhteydessä todetaan, että kunta tai kuntayhtymä on tämän lain tai terveydenhuoltolain mukaista toimintaa järjestäessään tai toteuttaessaan menetellyt virheellisesti tai jättänyt velvollisuutensa täyttämättä, **voi Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto antaa kunnalle tai kuntayhtymälle tai virheellisestä toiminnasta vastuussa olevalle viran- tai toimenhaltijalle huomautuksen vastaisen varalle**.

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto ja aluehallintovirasto voivat, jos asia ei anna aihetta huomautukseen tai muihin toimenpiteisiin, kiinnittää **valvottavan huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen ja hyvän hallintotavan noudattamiseen**.

Valvontaviranomaisen toimintaohjelma

Aluehallintovirastot ja Valvira ovat laatineet yhteisen hoidon saatavuutta koskevan valvontaohjelman 2012–2014. Valvontaviranomaisen toimenpiteet perustuvat Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) tekemiin selvityksiin.

Säädökset

Laki aluehallintovirastoista (896/2009) 4 §
Kansanterveyslaki (28.1.1972/66) 2, 43 ja 44 §
Terveydenhuoltolaki (30.12.2010/1326) 52 §
Hallintolaki (434/2003) 34 §

Määräaika

Selvitys ja mahdollinen lausuma on toimitettava Lounais-Suomen aluehallintovirastole kirjallisesti **kahdenkymmenen (20) päivän kuluessa tämän kirjeen tiedoksisaannista**. Asia voidaan määräajan kuluttua ratkaista, vaikka lausumaa ei olisi annettu.

Lisätiedot

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Minna Luotonen, 029 5018 310

Lääninlääkäri

Ruut Virtanen

Ylitarkastaja

Minna Luotonen

Jakelu

Turun kaupunki sosiaali- ja terveyslautakunta, saantitodistuksin